

**KOHOUTOVÁ, Šárka: Kittlova škola: Wagnerův otisk v dílech
žáků Jana Bedřicha Kittla, Hradec Králové 2017, 43 stran + přílohy.**

Vedoucí DP: prof. PhDr. Stanislav Bohadlo, CSc.

Oponent DP: PhDr. Dana Soušková, Ph.D.

Pro svou diplomovou práci si autorka zvolila velmi ambiciózní a náročné téma – objasnit vliv Richarda Wagnera na tvorbu českých skladatelů – J. B. Kittla a jeho žáků V. Blodka, K. R. Šebora, J. R. Rozkošného a F. Z. Skuherského, tedy na skladatele tzv. Kittlovy školy (autorčin termín). Navázala na svou bakalářskou práci, ve které se také zabývala tímto problémem.

K textu práce mám mnoho připomínek.

- V práci chybí zhodnocení dosavadního řešení zvoleného tématu v odborné literatuře.
- Jedním z autorčiných úkolů byla analýza skladeb. Je škoda, že autorka zpracovala tyto části práce především na základě hodnocení převzatých z literatury a nepokusila se o vlastní názor. Převzala tak například výsledky hermeneuticky orientovaných analýz M. Očadlíka, které jsou z dnešního pohledu poněkud zastaralé. („Hlavní téma znázorňuje šumění stromů. V provedení můžeme slyšet šelest lesa“, s. 10)
- Autorka neuvedla, zda pracovala také s hudebními nahrávkami a notovými materiály.
- Za zdařilou nelze považovat charakteristiku Wagnerova hudebního dramatu. (s. 14) Autorka si neujasnila všechny podstatné znaky jeho koncepce, takže v následujícím textu sledovala pouze některé z nich – například se vůbec nezajímala o harmonickou složku analyzovaných oper, i když byl Wagnerův přínos v této oblasti zcela zásadní.
- Nelze také souhlasit s autorčinou charakteristikou Wagnerovy opery Bludný Holanďan: „V hudebním dramatu se Wagner dostává ke svému ideálu a zcela se přiklání k německému singspielu, kde jsou árie a recitativy nahrazeny deklamovanou řečí, tzv. sprechgesangem. Posluchači se prvně setkávají s příznačnými motivy,.... V opeře slyšíme Wagnerovu nekonečnou melodii, která plyne bez zastavení v áriích a recitativech.....Opouští tonální plán.... (s. 16)
- Podle mého názoru se autorce vždy nepodařilo věrohodně prokázat Wagnerův vliv v tvorbě českých skladatelů. Týká se to především Blodkovy opery V studni. Autorka píše, že Wagnerovy vlivy v této opeře konstatuje J. Trojan v práci Dějiny opery. To ale není pravda. Trojan uvádí jako jeden ze zdrojů německou raně romantickou operu, nemluví o inspiracích Wagnerem. (s. 227) Myslím, že Wagnerův vliv je těžko prokazatelný také v Blodkově Koncertu D dur pro flétnu a orchestr apod.
- Podobnost s operami Wagnera nelze také dost dobře zdůvodnit pouze tím, že se v předehrách českých autorů uvádějí příznačné motivy z následující hudby. Takto řešil předehry nejen Wagner, ale například i v operních předehrách G. Verdiho zní výrazné hudební myšlenky z následujícího díla.
- Jako nevěrohodné se mně jeví zdůvodnění, že „Určitá podobnost může vycházet z toho, že Wagner čerpal svoji inspiraci při návštěvě českých Teplic.“
- Neobjektivní jsou mnohá hodnocení – ať už autorčina nebo převzatá z literatury:
Popelku J. R. Rozkošného „Radíme mezi nejúspěšnější české opery...“ (s. 32)

- „Šebor je považován za vyvoleného českého skladatele.“ (s. 28)
Drahomíra K. R. Šebora: „Opera je považována za jeden z vrcholů české dramatické tvorby.“ (s. 29)
Opera „Zitek přebírá všechny prvky Wagnerova hudebního dramatu.“ (s. 37)
- Autorce se vždy nedaří rozlišit podstatné informace od méně podstatných. Při výkladu často nelogicky střídá přítomný a minulý čas. Text není vždy přehledně členěn do odstavců.
 - Objevují se velmi vágní odkazy na zdroje informací:
 - „Někteří mohou vidět převládající vliv francouzské opery“ (s. 28)
 - „Kritika hodnotí“
 - „Jak víme z mnohé literatury“ (s. 24)
 - V práci je mnoho terminologických nepřesností, nejasných a neobratných formulací. Uvádím některé z nich:
 - „V poslední části rozebírá vybrané studenty“ (anotace)
 - „Práce představuje životv životopisném kontextu“ (s. 8)
 - „Symfonii napsal proti duchu pražského hudebního života.“ (s. 10)
 - „....užívá nedokončené harmonické závěry“
 - „Vyzdvižená melodika těchto skladeb utlačuje ostatní složky kompozice.“ (s. 22)
 - „Symfonie nám ukazuje nové skladatelovo probuzení.“ (s. 22)
 - „Hudba zde není jen doplňkovou formou k áriím a recitativům“ (s. 25)
 - „Měl schopnost nastínit charakter a udržovat dlouhé periody dramatické linie v kontrolované vyvrcholení“ (s. 30)
 - „Hudba není v proudu slov, ale dostává se na stejný vrchol.“ (s. 32)
 - „...volná forma nebyla v době vzniku kompozice ustálena“ (s. 36)
 - „...postupujeme životopisnou formou.....“ (s. 37)

Závěrem konstatuji, že diplomovou práci Šárky Kohoutové nepovažuji z obsahového hlediska za příliš zdařilou. Také stylizace textu není na požadované úrovni.

Navrhuji hodnocení:

V Hradci králové 13. 5. 2017

PhDr. Dana Soušková, Ph.D.